

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND
DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING
DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Nota naar aanleiding van de studieduurverlenging in de bachelor verpleegkunde

Vanaf het academiejaar 2016-2017 is de studieomvang van de bacheloropleiding Verpleegkunde, gevolgd in de Vlaamse Gemeenschap, uitgebreid naar 240 studiepunten. De eerste studenten die deze uitgebreide opleiding volgen zitten nu in de vierde fase, die o.a. bestaat uit 800 uur contractstage. De eerste studenten van de vierjarige bacheloropleiding verpleegkunde studeren eind juni 2020 af.

In het Vlaams regeerakkoord is de duidelijke intentie opgenomen om deze studenten te voorzien in een tegemoetkomen in de kosten die deze studieduurverlenging met zich meebrengt. Daarbij moet een onderscheid gemaakt worden tussen een eenmalige regeling voor het lopende academiejaar, en een meer stabiele regeling vanaf volgend academiejaar. De visie met betrekking tot beide regelingen wordt in deze nota uitgewerkt.

1. INLEIDING

A. BELEIDSVELD

Beleidsdomein: Onderwijs en Vorming
Welzijn en Volksgezondheid
Beleidsveld: hoger onderwijs

B. BELEIDSDOELSTELLING

In het regeerakkoord voor de periode 2019-2024 is een bepaling opgenomen die stelt: "Voor laatstejaarsstudenten Bachelor in de Verpleegkunde (vierde jaar) kan een forfaitaire onkostenvergoeding voorzien worden, gefinancierd door de betrokken werkgevers". Bedoeling is om in deze nota te bekijken hoe hieraan respectievelijk op korte termijn (de studenten die afstuderen in het academiejaar '19-'20) als op langere termijn uitvoering kan gegeven worden.

2. PROBLEEMSTELLING EN SCOPE

A. CONTEXT

In september 2015 besliste de Vlaamse Regering om de bacheloropleiding Verpleegkunde vanaf 2016-2017 om te vormen tot een vierjarige opleiding. Doel van deze studieduurverlenging is verzekeren dat verpleegkundigen met hun diploma algemeen opgeleid worden en in alle sectoren van de gezondheidszorg of welzijn aan de slag kunnen.

Deze bijgestelde opleiding Verpleegkunde, met een studieomvang van 240 punten, startte in het academiejaar 2016-2017. Het vernieuwde curriculum werd sindsdien jaar na jaar ingevoerd. Dit academiejaar is bijgevolg het eerste jaar met twee stageperiodes van elk 400 uur in de vierde opleidingsfase.

Bij het uitwerken van deze studieduurverlenging werd het engagement uitgesproken om verder te onderzoeken of de studenten in het kader van deze bijkomende stage een vergoeding zouden krijgen. Een van de overwegingen hierbij was dat de stagiairs tijdens dat vierde jaar prestaties zouden leveren waarvoor het werkveld anders betaalde krachten zou moeten inzetten.

B. HISTORIEK VAN HET OVERLEG OVER DIT THEMA

Om dit verder uit te werken werd een Vlaamse taskforce contractstage opgericht, die is samengesteld door de kabinetten Onderwijs en Welzijn. Vanuit deze taskforce werd een brede bevraging gedaan van onder meer de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA), Vlaamse werkveld en de studenten. Dit alles heeft geresulteerd in een white paper¹. In tussentijd werden ook gesprekken gevoerd met de federale overheid en de twee andere gemeenschappen. Omdat daaruit bleek dat er grote verschillen zitten in het curriculum tussen Vlaanderen en de twee andere gemeenschappen, kon op dat niveau echter geen akkoord over een gemeenschappelijke 'federale' financiering van de contractstage worden bereikt.

Om Vlaams de piste van een onkostenvergoeding verder uit te werken is een overlegorgaan opgericht waarbinnen op een structurele manier overleg tussen studenten, onderwijs, werkveld en beroepsorganisaties kon plaatsvinden. Dit adviescomité wordt voorgezeten door een algemeen directeur van een hogeschool. De Vlaamse zorgambassadeur kreeg de functie van secretaris in dit adviescomité. Binnen dit overlegorgaan is eind vorige legislatuur verschillende keren vergaderd over de mogelijke modaliteiten van een dergelijke tussenkomst in de onkosten. Aan het einde van de legislatuur is echter de regeling uitgewerkt om een diplomasupplement uit te keren, maar er werd geen financiële regeling gevonden die gedragen werd door alle partijen.

De intentie om in een dergelijke tussenkomst te voorzien is daarom herhaald bij de opmaak van het regeerakkoord voor de huidige legislatuur.

Op vraag van de toenmalige ministers van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en van Onderwijs werd een denkproces gestart tussen werkveld, hogescholen, beroepsorganisaties en studenten, o.l.v. een afgevaardigde van Zorgnet Icuuro en de Vlaamse Zorgambassadeur. De bijgevoegde whitepaper is het resultaat van dit denkproces om zowel inhoudelijk, financieel als organisatorisch de 'contractstage' vorm te geven. (Mei 2018)

3. BELEIDSMATREGELEN

A. DOELSTELLING:

Vanaf het academiejaar 2016-2017 is de studieomvang van de bacheloropleiding Verpleegkunde, gevolgd in de Vlaamse Gemeenschap, uitgebreid naar 240 studiepunten. De eerste studenten die deze uitgebreide opleiding volgen zitten nu in de vierde fase, die bestaat uit o.a. 800 uur contractstage en studeren dus eind dit academiejaar af. In het Vlaams regeerakkoord is de duidelijke intentie opgenomen om deze studenten te voorzien in een tegemoetkomen in de kosten die dit extra stagejaar met zich meebrengt. Daarbij moet een onderscheid gemaakt worden tussen een eenmalige regeling voor het lopende academiejaar, en een meer stabiele regeling vanaf volgend academiejaar.

B. NAAR EEN OPLOSSING VOOR ACADEMIEJAAR '19-'20

De studenten die aan het einde van het lopende academiejaar afstuderen in de bachelor verpleegkunde, zijn de eerste studenten de vierde fase van de opleiding, met 800 uur stage, hebben doorlopen. Ze zijn, in een jaar dat de corona-crisis volop woedde in de maatschappij, massaal ingezet om de grote noden binnen de zorgsector mee op te vangen. De Vlaamse Regering vindt het dan ook belangrijk om alle studenten die dit academiejaar hun diploma halen in de professionele bacheloropleiding Verpleegkunde van 240 studiepunten, eenmalig binnen de budgetten van de Vlaamse begroting, een bijkomende toelage te geven van 1.000 euro als tegemoetkoming in de onkosten. Door deze eenmalige regeling, die zou gelden voor circa 1.600 studenten, wordt vermeden dat deze groep studenten, die vandaag een essentieel deel uitmaken van de zorgverstrekkers die de coronacrisis aanpakken, deze onkostenvergoeding nog niet zou kunnen ontvangen bij gebrek aan een definitief regelgevend kader. Vooraleer er effectief tot uitbetaling kan worden overgegaan, zal nog de vereiste flankerende decreetsbepaling moeten worden voorzien.

C. TOEKOMSTIGE REGELING VANAF ACADEMIEJAAR '20-'21

De onder (B) beschreven regeling wijkt af van de intentie opgenomen in het regeerakkoord, waar verwezen wordt naar een onkostenvergoeding, gefinancierd door de werkgevers. Daarom zal uiterlijk tegen het einde van het volgende academiejaar een nieuw voorstel worden uitgewerkt waarin de werkgevers instaan voor deze vergoeding, zodat in hoofde van de studenten de continuïteit van de maatregel wordt gegarandeerd. Daartoe zal het overleg tussen de onderwijspartners en het werkveld en de studenten verder worden gezet, op initiatief van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding.

Daarbij dient maximaal gezocht te worden naar een oplossing die voor alle studenten een onkostenvergoeding garandeert, wetende dat niet enkel Vlaamse instellingen studenten een stageplek aanbieden. Bovendien moet rekening gehouden worden met de randvoorwaarden die tijdens de vorige overlegondes werden bepaald, met name dat de studenten hun statuut van student behouden en dat alle studenten, ongeacht hun stageplek, hiervoor in aanmerking moeten komen.

4. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

In het totaal is er dus een eenmalig budget vereist van 1.600 Keuro dat zal gefinancierd worden vanuit het fonds voor de studietoelagen van AHOVOKS (FDO-1FGD44HA-WT) met 645 Keuro Europees Sociaal Fonds (ESF)-cofinanciering vanuit het beleidsdomein Werk. Om deze co-financiering mogelijk te maken werd in het programmadecreet BA2020 de nodige decreetsbepaling voorzien. Het OV-aandeel t.b.v. 955 keuro zal vanuit de coronaprovisie worden herverdeeld naar FDO-1FGD2HA-WT opdat dit dossier geen impact zou hebben op de uitbetaling van de reguliere studietoelagen. De cofinanciering vanuit het beleidsdomein Werk is beschikbaar binnen de ESF-middelen.

5. VERDER TRAJECT

In replek op het advies van de Inspectie van Financiën kan worden gesteld dat er door AHOVOKS niet zal overgegaan worden tot de uitbetaling van de individuele dossiers vooraleer de noodzakelijke decretale bepalingen door de Vlaamse Regering bekrachtigd en afgekondigd zijn.

Verder geldt deze nota als insteek voor de verdere uitrol van de onkostenvergoeding voor de studenten uit het 4de jaar van de professionele bachelor verpleegkunde zoals opgenomen in het Regeerakkoord. Het initiatief hiervoor ligt bij de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- haar principiële goedkeuring te hechten aan de in deze nota geformuleerde oplossing voor het academiejaar 2019-2020 en gelast de ministers bevoegd voor onderwijs en werk met de uitvoering ervan;
- gelast de Vlaamse minister bevoegd voor welzijn de nodige maatregelen te nemen opdat de werkgevers vanaf 2020-2021 de onkostenvergoeding betalen;
- de cofinanciering t.b.v. 955 keuro voor het beleidsdomein Onderwijs en Vorming vanuit de coronaprovisie te herverdelen naar de BA FDO-1FGD2HA-WT.

De Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Welzijn, Gezin, Volksgezondheid en Armoedebestrijding

Wouter BEKE